

SPRÁVA ZO ZAHRANIČNEJ PRACOVNEJ CESTY

Dátum konania: 12.06. - 15. 06. 2023

Miesto pobytu: Vilnius, Litva

Účastníci: Katarína Tóthová, Alena Bujdáková, Michaela Töröková

Účel:

1. Stretnutie stálej pracovnej skupiny SCAR AKIS (Stály výbor pre poľnohospodársky výskum AKIS): 12. - 13.06.2023,
2. Seminár európskej siete SPP - Podpora účinného a integrovaného AKIS systému v členských štátoch EÚ: 14. - 15.06.2023

Organizačné zabezpečenie pobytu: DG AGRI, Európska komisia, Ministerstvo pôdohospodárstva v Litve

Miesto podujatia: ARTIS Centrum Hotels, Vilnius, Litva
Hotel Radisson Blu, Vilnius, Litva

Začiatok cesty – dňa: Nitra, 11.06.2023, 14:00 Berg, 11.06.2023, 15:45
miesto a čas prechodu štátnej hranice

Koniec cesty – dňa: Nitra, 16.06.2023, 02:00 Berg, 16.06.2023, 00:15
miesto a čas prechodu štátnej hranice

Ciele zahraničnej služobnej cesty:

1. Účasť na stretnutí stálej pracovnej skupiny SCAR AKIS a
2. na seminári európskej siete SPP.

Cieľom zahraničnej služobnej cesty bola výmena skúseností z praxe pri implementácii AKIS systému v jednotlivých členských štátoch EU, prezentácia budovania AKIS systému v SR, realizovaných aktivít Inštitútu znalostného pôdohospodárstva a inovácií, prezentácia a plánovanie nasledujúcich aktivít zameraných na budovanie AKIS systému v SR.

1. **Účasť na stretnutí stálej pracovnej skupiny SCAR AKIS, termín realizácie: 12.06. - 13.06. 2023**

Miesto rokovania: ARTIS Centrum Hotels, Totorių gatvė 23, 01120 Vilnius Vilniaus apskr., Litva

Predmet rokovania: “03 SWG SCAR-AKIS meeting” - 3. Stretnutie AKIS stáleho výboru pre poľnohospodársky výskum. Stretnutie bolo usporiadané Ministerstvom pôdohospodárstva v Litve.

Priebeh stretnutia:

Moderátori stretnutia: Ewa Grodzka (Ministerstvo pôdohospodárstva, Poľsko) a Jan van Esch (Ministerstvo pôdohospodárstva, Holandsko), podporný tím SCAR: Sylvia Burssens, Edelbis López Dávila

Pondelok, 12.06.2023

- Privítanie od organizátora stretnutia – Ministerstvo pôdohospodárstva Litva
- Privítanie – Ewa Grodzka, Jan Van Esch a predstavenie sa všetkých účastníkov stretnutia
- Prezentácia AKIS v krajinách západného Balkánu – Dori Pavlovski (stála pracovná skupina pre regionálny rozvoj vidieka)
- Prezentácia projektu Attractiss – Patrícia Proietti (CREA, Taliansko)
- Prezentácia Inge van Oost (DG AGRI) – najnovší vývoj SPP a EIP-AGRI
- Prezentácia Nevena Alexandrova (FAO) – skúsenosti FAO s AKIS mimo EÚ
- Prezentácia Edelbis López Dávila (SWG SCAR-AKIS) – analýza projektového portfólia
- Prezentácia Sylvia Burssens (SWG SCAR AKIS TST) – prezentácia 5. mandátovej správy SCAR AKIS
- Diskusia
- Záver 1. dňa

Utorok, 13.06.2023

- Privítanie účastníkov a predstavenie programu dňa - – Ewa Grodzka, Jan Van Esch
- Prezentácia Natalia Brzezina (GR DG AGRI) – úvod k úvahám o prioritě výskumu a inovácií potrebných posilniť AKIS v rámci programu Horizont Európa
- Rozdelenie účastníkov stretnutia do 3 pracovných skupín – brainstorming o potenciálnej prioritě vedy a výskumu na posilnenie AKIS v rámci programu Horizont Európa.
- Zhrnutie hlavných záverov o podpore inovácií na vidieku – Sylvia Burssens (SWG SCAR AKIS TST)
- Prezentácie členských štátov (Nemecko, Česká republika) o ženách vo vidieckych inováciách
- Prezentácie implementácie AKIS v členských krajinách EÚ a diskusie (všetky zúčastnené krajiny)
- Záver stretnutia

Záver:

Naším hlavným cieľom účasti na stretnutí Stálej pracovnej skupiny SCAR AKIS v Litve bolo získanie a výmena informácií o aktuálnom stave implementácie AKIS systému v členských krajinách EÚ, operačných skupín, inovačných iniciatívach, o príkladoch dobrej praxe, inšpiratívnych príkladoch a plánoch do budúcnosti pre program Horizont a EIP v novom programovom období.

Všetky výsledky stretnutia a prezentácie nájdete na stránke podujatia:

https://drive.google.com/drive/folders/1kFiEHrM98OfqzbHgDET_bkpRQSdpLcSV

2. Seminár európskej siete SPP, termín realizácie stretnutia: 14.-15.06.2023

Miesto rokovania: Radisson Blu Hotel, Konstitucijos Av. 20, Vilnius, LT-09308, Litva

Predmet rokovania: Podpora účinného a integrovaného AKIS systému v členských štátoch EÚ.

Priebeh stretnutia: V dňoch 14. a 15. júna 2023 sa vo Vilniuse (Litva) uskutočnil seminár siete SPP EÚ s názvom "Podpora účinného a integrovaného systému AKIS v členských štátoch".

Podujatie zorganizovalo Generálne riaditeľstvo pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (DG AGRI) a podporný nástroj pre inovácie a výmenu poznatkov EIP-AGRI a hostil ho litovský klaster AKIS.

Na konferencii sa zišlo 150 ľudí. Zmiešaná prítomnosť koordinačných orgánov AKIS a riadiacich orgánov SPP na jednej strane a národných sietí a poradcov SPP na strane druhej, pozitívne ovplyvnila diskusie a udržala zameranie na praktické toky poznatkov.

Podujatie otvoril zástupca generálneho riaditeľa GR AGRI Wolfgang Burtscher, ktorý zdôraznil význam zvýšenia tokov poznatkov a inovácií pre prechod k udržateľnejšiemu poľnohospodárstvu a vidieckym oblastiam, ako aj pre uskutočniteľné dosiahnutie cieľov zelenej dohody.

Seminár sa zameral na dve hlavné témy v rámci stratégie AKIS, ako sú stanovené v strategických plánoch SPP členských štátov:

1. "Modely AKIS" v členských štátoch vrátane úlohy, ktorú zohrávajú koordinačné orgány AKIS a ich podporné siete.
2. Úlohy poradcov, ich odborná príprava a spôsoby ich väčšej integrácie do AKIS vrátane ich úlohy poskytovateľov podpory inovácií.

Práca pre účastníkov sa začala v týždňoch pred seminárom pomocou série otázok v dokumente Google, ktoré mali účastníci vyplniť a zdieľať online na internú diskusiu.

Seminár začal objasnením základných právnych predpisov a pojmov súvisiacich s AKIS zo strany GR AGRI, ktoré sprevádzal prehľad možností súvisiacich s AKIS v rámci pracovných programov Horizontu Európa. Celkovo odznelo 14 prezentácií vrátane prehľadu výsledkov dotazníka Google, dobrých príkladov z 8 členských štátov o koordinácii AKIS a integrácii poradcov do AKIS a informácií z 2 koordinačných projektov Horizontu Európa podporujúcich AKIS.

Prítomné boli všetky členské štáty a pozvaní účastníci boli vybraní z týchto 5 kategórií:

1. Koordinačné orgány AKIS/implementačné subjekty AKIS na národnej úrovni;
2. Riadiace orgány na národnej úrovni;
3. Národné podporné jednotky siete SPP;
4. Zástupca regionálneho riadiaceho orgánu alebo regionálneho koordinačného subjektu AKIS za každý región.
5. Zástupca z poradenstva: buď kompetentná osoba v riadiacom orgáne, kľúčový poradca alebo zástupca poradného orgánu.

Záver: Stratégia AKIS členských štátov sa od schválenia plánov SPP členských štátov v minulom roku presadila. Pochopenie orgánov sa jednoznačne zlepšilo a ďalej sa zlepšuje, pretože čas plynie a čoraz viac aktérov AKIS sa plne zapája. Orgány členských štátov ilustrovali svoj model koordinácie AKIS v prezentáciách, ako aj v diskusných blokoch. Vymenili si zaujímavé pripomienky, z ktorých sa poučia.

Modely koordinácie AKIS v

členských štátoch sa značne líšia, pričom implementáciu vykonáva najmä ministerstvo pôdohospodárstva, verejný poradný orgán, sieť SPP alebo výskumná organizácia.

Projekt Horizont Európa - ModernAKIS systematicky sleduje tento vývoj a neskôr nám dodá správu o súčasnom stave.

Koordinačný orgán AKIS by mal fungovať ako pavúk v sieti, aktívne riadiť toky znalostí a inovácií a zároveň osloviť všetky existujúce organizácie a siete zamerané na znalosti a inovácie. Koordinačné orgány AKIS by sa mali snažiť čo najviac spolupracovať s existujúcimi sieťami a zabezpečiť silnejšie prepojenie základných častí AKIS. Členské štáty diskutovali aj o problémoch so zapojením výskumných pracovníkov, ktorí často nie sú odmenovaní za svoje úsilie o vplyv na prax, keďže systém výskumu je založený na tvorbe vedeckých abstraktov, s ktorými sa poľnohospodári ani iní praktici nestretávajú.

Viacere členské štáty už dôkladne reštrukturalizovali svoje vedomostné, výskumné a inovačné prostredie, napríklad zlúčením niektorých orgánov súvisiacich s AKIS. Spoločné umiestnenie výskumu, poradenstva a sietí (+vzdelávanie, organizácia poľnohospodárov, potravinový klaster atď.) je lacné, efektívne a pomáha neformálnym tokom znalostí.

Vo viacerých členských štátoch, sú verejní aj súkromní poradcovia sú skutočne integrovaní do systému AKIS. Ich dobrý príklad je inšpiráciou aj pre ostatné členské štáty.

Mnohé členské štáty už majú alebo plánujú vytvoriť register poradcov so všetkými poradcami, doplniť ich skúsenosti a kompetencie a ich geografickú polohu. To umožní poľnohospodárom nájsť najlepších poradcov podľa toho, čo potrebujú.

Viac členských štátov plánuje zahrnúť poradcov do svojich operačných skupín EIP AGRI (OG) prostredníctvom kritérií oprávnenosti alebo výberu v rámci intervencií OG. Pomôže to vstupom z praxe, ako aj zachyteniu inovatívnych nápadov alebo problémov zdola, aby sa v inovačných projektoch OG spoluvytvárali riešenia.

Inšpirácia tzv. vedomostnými poukazmi, ktoré už zaviedlo niekoľko členských štátov, bola vysoko ocenená ako prostriedok, ktorý umožňuje viac sa orientovať na dopyt v oblasti poradenstva a odbornej prípravy a efektívnejšie využívať finančné prostriedky. Členské štáty majú alebo plánujú "back-office" so špecializovanými poradcami, ktorí pomáhajú poradcovi v teréne v konkrétnych témach ďalšími poznatkami zhromaždenými v národných "rezervoároch" poznatkov. Mnohé krajiny majú veľký záujem zapojiť sa do projektu Horizon Europe EU-Farmbook. Niektoré krajiny už teraz prepájajú svoje existujúce "rezervoáre" znalostí s EU-Farmbook.

Poradcovia v implementácii AKIS systému zohrávajú kľúčovú situáciu.

Podľa novej legislatívy SPP poradcovia získali nové úlohy, ktoré pokrývajú širšie spektrum a musia byť integrované v rámci AKIS inkluzívnym spôsobom. Poradcovia musia byť schopní pokryť ekonomický, environmentálny a sociálny rozmer a poskytovať aktuálne technologické a vedecké informácie.

Otázky, o ktorých sa diskutovalo:

1. o prístupoch ku koordinácii AKIS
2. o zapojení, úlohách a interakciách kľúčových aktérov AKIS
3. o vzájomných väzbách medzi intervenciami AKIS a nástrojmi na zvýšenie toku poznatkov
4. O integrácii poradcov v rámci AKIS a ich súvisiacich úlohách

Všetky výsledky

seminára vrátane konečného programu, zoznamu účastníkov, životopisov rečníkov a moderátorov, základných politických dokumentov a všetkých prezentácií nájdete na stránke podujatia na webovej stránke siete SPP

EÚ:

https://eu-cap-network.ec.europa.eu/events/fostering-effective-and-integrated-akis-member-states_en

Vypracovala: K. Tóthová

Dátum: 22. 06.2023

Podpis:

Schválil: Gudábová

Dátum: 26.06.2023

Podpis: